

İNQİLAB NADİRLİ

*Hikmətli
dinyam*

Bakı – 2013

Baş redaktor: **Müzəffər Şükür Məchul**
Bədii redaktor: **Nazim Tapdıqoğlu (Vəlişov)**
Texniki redaktor: **Faiq Nadirli**
Korrektor: **Sevinc Şirinova**
Dizayner: **Camal İsgəndərli**

İnqilab Nadirli, «**Hikmətli dünyam**»,
«Zərdabi LTD» MMC, Bakı, 2013, 168 səh.

Dördüncü nəşr

İnqilab Nadirinin «**Hikmətli dünyam**» kitabında humanist məzmun daşıyan mənzum nəsihət və aforizmlərində əsasən vətən, xalq, dövlət, valideyn, övlad sevgisi və s. Tərənnüm olunur. Müəllif nəsihət və aforizmlərdən yoğrulmuş ideal bir İNSAN obrazı yaratmağı qarşısına məqsəd qoymuş və demək olar ki, buna nail olmuşdur. Əsər iki hissədən ibarətdir. Birinci hissədə İNSAN özü tərbiyə olunur. İkinci hissədə isə O, özü başqalarını tərbiyə edir. Xeyirxah əməllərə, insanlıq adına layiq xeyirli işlər görməyə çağırış notları, doğruluq, düzlük, elsevərlik, mənəvi köklərə bağlılıq, saflıq, əxlaqi dəyərlər, vətənpərvərlik motivləri oxuculara təqdim olunan bu nəsihət və aforizmlərin əsas qayəsini təşkil edir. Müəllif nəsihətlərdən, aforizmlərdən ibarət olan hər bir beytini həm uşaqların, həm yeniyetmələrin, həm də yaşlı insanların yaş və anlaq səviyyəsinə uyğunlaşdırmışdır.

Kitab geniş oxucu auditoriyası üçün nəzərdə tutulmuşdur.

N $\frac{47051294 - 58}{0103 - 2013}$

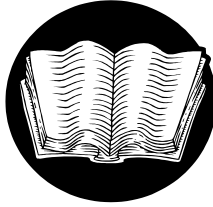
© İ.Nadirli, 2013

Proloq

Çəkdim bu dünyanın əziyyətini,
Dərindən dərk etdim məziyyətini.
Həyat hər addımda dərs verdi mənə,
Yaratdı qəlbimdə sevgi vətənə.
Gördüm hər üzünü mən bu həyatın,
Bildim öz hökmü var hər bir saatın.
Canlılar alisi sayılır **İNSAN**,
Onunla bilinir məkanla zaman.
Yaradan bəxş edib hər şeyi ona,
Gözəllik nəqş edib böyük cahana.
Əşrəfi olsa da, **İNSAN** cahanın,
Çıxır sınağından hər an zamanın.
Şaha əyilməyən hökmə kölədir,
Yaşamaq qanunu bu gün belədir:
*“İndi ki, başlısan, başçı deyilsən,
Başçı qabağında baş aparma sən.
Nə əqlə arxalan, nə hüsənə güvən,
Əqli də, hüsünü də verərsən əldən.
Saxla mən deyəni, saxla yadında,
Düşəri - düşməzi var kamalın da”.*
Mənsə bu ehkama biganə qaldım,

İnqilab Nadirli

Bununçün nə qədər zərbələr aldım.
Gördüm haqsızlığı, yandım, qovruldu,
Gəldim Söz mülkünə - sultanı oldum.
Düşündüm gələcək İnsanlar haqda,
Həmişə yar olsun onlara Haqq da.
Həyat məktəbindən aldıqlarımı,
Hər zaman yadıma saldıqlarımı,
Arzu-diləyimi Sizlə bölürəm,
Mən bunu özümə şərəf bilirəm.
Sözün ümmanında dürrü aradım,
Çalışdım hikmətdən əsər yaradım.
Olub-keçənləri yadıma saldım,
Hikmət-nəsihətlər qələmə aldım.
Dediyim sözləri həyatda sına,
Əgər düz çıxmasa, gəl məni qına.
Ən müşkül işə də taparsan çara,
Əməl etsən burda yazılanlara.

Miqəddimə

1

İNSAN - Yaradanın şah əsəridir,
Onu öz qayəsi misilsiz edir.

2

İnsandır əşrəfi gözəl həyatın,
Onsuz mənası yox bu kainatın.

3

Misilsiz varlıqdır **İnsan** həyatda,
O, məskən salacaq bu kainatda.

4

Bir **İnsan** ömrünə mən nəzər saldım,
Hər anın hikmətlə qələmə aldım.

5

5

İnsan bəxş edirsən cahana, Qadın!
Odur ki, müqəddəs tutulur adın.

6

İnsandır dünyanın ali əyarı¹,
Saf təlim keçərsə olmaz əyyarı².

7

**Öyrən yeddiyəni mənasın ara,
Ürəkdən bağlı ol Pərvərdigara...**

¹ **Əyar** – qiymətli metalın saflıq dərəcəsi;

² **Əyyar** – hiyləgər, kələkbaz, oğru;

Birinci hissə

İNSAN öxii tərbiyə

olunur

8

İnsan bu dünyada pak yaşamalı,
Yaşatmaq olmalı onun amalı.

9

Doğru yol göstərib bizə atalar,
O yolla gedənlər etməz xatalar.

10

Müəllim üzünə şagird ağ olsa,
Həyat girdabında batacaq yasa.

11

Həyat dərslərində böyük hikmət var,
Onlardan dərs alan bəxtəvər yaşar.

12

Firavan yaşamaq istəyən bir kəs,
Zəhmətsiz o günə qovuşa bilməz.

İnqilab Nadirli

13

Sadelik insana hörmət gətirər,
Dikbaşlıq hər kəsə nifrət gətirər.

14

Arzuyla yaşayır insan həyatda,
İşi, əməliylə o, qalır yadda.

15

Yersiz hərəkətlər ikrah doğurur,
Ağıllı əməllər gətirər qürur.

16

Əgər olmasaydı həyatda əmək,
İnsan yaranmazdı əzəldən bişəkk.

17

İnsanı ucaldar onun pak adı,
Əməli, əsəri, bir də övladı.

10

18

Tanrı bəxş eləyir sağlamlıq bizə,
Qədrini bilənlər yetişər yüzə.

19

Xeyirxah əməllər müqəddəs işdir,
Bu, amalın olsa, yerin behiştir.

20

Cəzasız tərbiyə nadan yetirər,
Ataya, anaya töhmət gətirər.

21

Hər cürə ləkəni yumaq çox asan,
Adın ləkəsini həmişəlik san.

22

“Gedənlər gətirər” – deyib aqillər,
Oturan gözünü yollara zillər.

İnqilab Nadirli

23

Hərəkət olmasa mövcud həyatda
Şübhəsiz məhv olar bu kainat da.

24

Namərd dostdan comərd düşmən yaxşıdır,
Əsil kişi ərənliyin naxşıdır.

25

İnsanı nüfuzdan salan ədadır,
Dostu gəda olan özü gədadır.

26

Gözəl sənət özü bir xəzinədir,
Sənətkarı üçün o dəfinədir.

27

Sənətkar ac qalar günortayadək,
Sonra da varlanır o, xirdəyədək.

12

28

Cərgədən geridə qalan insana
Bədbinlik dərd verər, doydurar cana.

29

Həyatın ağ günü, qarası da var,
Hər günün təsiri ömrə olur yar.

30

Paxıllıq – sağalmaz bir xəstəlikdir,
Adamı özünə o, düşmən edir.

31

Hər yerdə hər cürə hesabat asan,
Vicdana hesabat - çətin imtahan.

32

Müəllim nur səpsə uşaq beyninə,
Qida vermiş olar onun zehninə.

İnqilab Nadirli

33

Qanana bir söz də kifayət edər,
Qanmaza min yol de, gedəcək hədə.

34

Bütün millətləri sevməyən bir kəs,
Bəşərin övladı sayıla bilməz.

35

Həyatı sevənlər mənalı yaşar,
İşi, amalıyla zirvələr aşar.

36

Alçaqlar alçağı sayılır o kəs,-
Xalqına xəyanət eyləyən nakəs.

37

Yaxşı söz – sərrafın öz heykəlidir,
O söz, hikməti müqəddəs edir.

38

Hər kim ki, zülm edib çatarsa kama,
Zəhər qatılacaq aldığı tama.

39

Düz xətt əyri xətti həmişə kəsir,
Həqiqət əyrini eyləyir yesir.

40

Paxıllıq paxılı içindən didir,
Yaxşını görməyə onu kor edir.

41

Acı söz yarası yurd salır canda,
Ondan xilas olmur sonadək can da.

42

Gözəllik dalınca qaçan insana
Çirkin qismət olar, doydurar cana.

İnqilab Nadirli

43

Aşiqin ilk eşqi dəyərsə daşa,
Məhəbbət qəlbində çevrilər yaşa.

44

Bir evin böyüyü olmasa əgər,
Oradan bərəkət çəkilib gedər.

45

Ləldən, cəvahirdən qiymətlidir söz,
Bəzən min taleyi həll edir bir söz.

46

Xeyirxah adamlar dərd əlacıdır,
Onlar millətinin şöhrət tacıdır.

47

Dəyərlı ölü var – diridən diri,
Dəyərsiz diri var – ölü'nün biri.

48

Haramdan var olmaz, gedər əlindən,
Yəsən yara çıxar murdar dilindən.

49

İnsan ömrünün də dörd fəsli vardır,
Dördün də yaşayan nə bəxtiyardır.

50

Övladı ağ olarsa ana üzünə,
Onun da övladı baxmaz sözünə.

51

Ömrün naqis yolu nəfsdən keçir,
Aman istəyəndə həbsdən keçir.

52

Hər bir başlanğıcın sonu da vardır,
Bunu dərk edənlər nə bəxtiyardır.

İnqilab Nadirli

53

Oğru halal malı haramlıq edir,
Varı darı olur, ələyi xəlbir.

54

Dövrən əgər səni çəkərsə dara,
Mübariz əzminlə taparsan çara.

55

Nə şöhrət, nə kürsü, nə var, nə də pul,
Vüqarlı insanı edə bilməz qul.

56

Həyatda tapmırsa kimsə özünü,
Heç vaxt deyə bilməz ürək sözünü.

57

Qəflət yuxusunun çox bəlası var,
Sərvaxtlar həyatda bəxtiyar yaşar.

58

Arxadır, dayaqdır qardaş qardaşa,
Bacı qardaş üçün dönər sirdaşa.

59

İtirməz dəyərin heç zaman almaz,
Ağıllı adamlar çarəsiz qalmaz.

60

Həyatda hər insan ayrıca fərddir,
Yaramaz olanı millətə dərdidir.

61

Düşmənsiz olsaydı tək bircə canlı,
Yalnız o olardı xoşbəxt ünvanlı.

62

O kəs ki, dünyada dərd çəkə bilmir,
Demək, insan deyil, ağlamır, gülmür.

İnqilab Nadirli

63

Sənət əsərləri bir yadigardır,
Onlarda sənətkar ürəyi vardır.

64

Paxılın imkanı olarsa əgər,
Günəşin üzünə o, pərdə çəkər.

65

Müqəddəs nemətdir yeyilən çörək,
Çörəyə hər zaman ehtiram gərək.

66

Xoşbəxt o insandır - yaradır, qurur,
Arxasız mərdlərə o, arxa durur.

67

Ağıllı adamdır dünyada o kəs,
Hamını ram edir, qoymur çıxsın səs.

68

Nikbin təbiətli olarsa insan,
Həm uzun yaşayar, həm də firavan.

69

Haradan yüksəlsə musiqi səsi,
Ora yaxın düşməz bədbin naləsi.

70

Yaxşılıq insana şöhrət gətirir,
İbrət götürənə hörmət gətirir.

71

Məhəbbət yaşadır insanı ancaq,
Onsuz həyat olar sönmüş bir ocaq.

72

Sənətçi sənəti göydən endirir,
Sənət sənətkarı göyə göndərir.

İnqilab Nadirli

73

Hörmət öz həddini keçdiyi andan,
Yaltaqlıq başlayır həmin zamandan.

74

Övlad ailəyə gətirsə şöhrət,
Onların ömrünə bəxş edər möhlət.

75

Ləyaqətli adam Haqq yolun azmaz,
Özgə uğurunu adına yazmaz.

76

Sözləri dinləmək əsas şərt deyil,
Nəticə çıxarmaq əsas şərtidir, bil.

77

**Şəkk etsən Tanrının böyüklüyünə,
Qovuşa bilməzsən sən xoşbəxt günə.**

78

Göydəki quşun da vətəni vardır,
Vətənsiz insana bu dünya dardır.

79

Hər camalı gözəl xoşbəxt deyildir,
Çox vaxt gözəlliyi onu məhv edir.

80

Nadanlıq insanı haqqa kar edər,
Həm də o, insanı baxar kor edər.

81

İksirdir canlıya musiqi səsi,
Onun zirvəsidir muğam naləsi.

82

Hər sözün öz yeri, öz məqamı var,
Yerində işlədən olar bəxtiyar.

İnqilab Nadirli

83

Xalqına xəyanət edən insana,-
Əzablı ölüm də heyifdir ona.

84

Riyakar adamda min sifət olar,
Dar gündə o, səni ilantək çalar.

85

«Qisas qiyamətə qalmaz!» - deyiblər,
Acını şirinlə birgə yeyiblər.

86

Vətənə xəyanət edən insan!
Özünü vətəndə sən vətənsiz san.

87

Qarğa necə duymaz gül nəfəsini,
Nadan da dərk etməz Haqqın səsini.

24

88

Gözlərin nur içsə qəlb çeşməsindən,
Həyatın zövq alar könül səsindən.

89

Namərdin əlindən alçaq iş gələr,
O, bunu özünə bir şərəf bilər.

90

Yer Ayı özünə pərvanə sanır,
Günəş qısqanlıqdan alışıb yanır.

91

Arxivlər bəşərin qızıl fondudur,
Dəqiq tarixləri qoruyan odur.

92

Gəbə - nənələrdən bir yadigardır,
Onlarda keçmişin naxışı vardır.

İnqilab Nadirli

93

Zahiri gözəllik qəlb möhtacıdır,
Batini gözəllik onun tacıdır.

94

Xalqın mənafeyin üstün tutan kəs,
Əsla Haqq yolunu o, aza bilməz.

95

Doğru söz hər şeydən bil, qiymətlidir,
Onu da məqamı dəyərli edir.

96

Şan - şöhrət gətirməz heç kəsə kələk,
Şeytandan dost olmaz, iblisdən mələk.

97

Sığortalanmayıb həbsdən heç kəs,
Bəzən qismət olur şaha da məhbəs.

26

98

Qiymətli hər sözdə bir hikmət vardır,
Hikmətli sözlərsə bir yadigardır.

99

Xəyanətkar adam yalvarır öncə,
Hiyləyə əl atır sonra gizlincə.

100

**Vətən torpağıdır, gözünün ağı,
Qorusan, verməzlər bizə göz dağı.**

101

Kişi kişilikdən heç vaxt dəm vurmaz,
Namərdə, nakəsə o, arxa durmaz.

102

Hər dövərə yarınan yaramaz bəndə
Həyat sınağında düşər kəməndə.

İnqilab Nadirli

103

Ağıllı olsaydı başı yekələr,
Ulağı nümunə göstərərdilər.

104

Həyatda hər şeyin öz sər həddi var,-
O həddi aşanlar olmaz bəxtiyar.

105

Xalq üçün ağlayan yaddaşda qalar,
Namərdə ağlayan gözlər kor olar.

106

Harda qalib varsa, orda məğlub var,
Əzazil qaliblər olmaz bəxtiyar.

107

Tarix məhək daşı, mizan-tərəzi,
Ələyir hamını, yoxdur qərəzi.

108

Zahiri görkəmlə qarşılanırsan,
Daxili məzmunla qiymət alırsan.

109

Ən bədbəxt adamdır dünyada o kəs,-
Evidən, elindən qovulan nakəs.

110

Enişsiz yoxuş yox, yoxuşsuz eniş,
Aqillər yoxuşu edirlər geniş.

111

İnsan Yaradana dua eyləyir,
Ağac bar verəndə yerə baş əyir.

112

Aqillər naqisi bir insan sanmaz,
Dostları da ona arxa dayanmaz.

İnqilab Nadirli

113

Vəhşi – yalnız çöldə yaşayan deyil,
İnsanlıq hissini itirəndir, bil.

114

Xəyanət yoluyla yüksəlsə bəndə,
Həmin yol ilə də düşər kəməndə.

115

Həyatdır insanı dəyişən hər an,
Nikbin adamı da edər bədgüman.

116

Qananı yandıran varsa bir ocaq, –
Qanmazın zülmünə dözməkdir ancaq.

117

Gərək haqqı çatsın söz deyəninin də,
Həqiqət axtarıb gözləyənin də.

118

Dünyanın mərdi də, namərdi də var,
Namərdi çox olsa dəhşət yaranar.

119

Bar verən ağaclar becərən insan
Görər bəhərini, həm edər ehsan.

120

Dostluqdan daha çox dəm vuran insan,
Dostluğa xəyanət edər hər bir an.

121

Mənfur timsah kimi yerişər asta,
İstəməz comərdlə olsun təmasda.

122

Əgər danışarsa kim qeyrətdən çox,
Demək o dəyərdən həmin kəsdə yox.

İnqilab Nadirli

123

Mərdlər möhtac olsa nakəs – namərdə,
Comərdlər tab etməz bu ağır dərdə.

124

Ovçu ov dalınca gedib həmişə,
Ov ovçu dalınca getsə, əndişə.

125

İstedadlı adam fəxri qonaqdır,
Qədri bilinmirsə, böyük qınaqdır.

126

Borcunu hiyləylə qaytarmayan kəs
Şərəfsiz adamdır, nanəcib-nakəs.

127

Nəfsinə ağalıq eyləyən insan,
Onun güdazına getməz heç zaman.

128

Yazıqlar yazığı sayılır o kəs,-
Zülmkarına dua eyləyən bikəs.

129

Əgər öz həddini aşarsa insan,
Onu tənbeh edər hakimi – dövran.

130

Sadiq dost dar gündə deyir sözünü,
Necə ki, qoruyur kirpik gözünü.

131

Bir mələk donuna girərsə insan,
Onun iç üzünü açacaq zaman.

132

Pişik balasını çox sevib yeyər,
Pələngsə böyüdüb “igidim”- deyər.

İnqilab Nadirli

133

Biqeyrət atalar körpəsin atar,
Hətta xalqını da yadlara satar.

134

Fələkət gətirər yayda yağsa qar,
O, eli, obanı etməz bəxtiyar.

135

Həyatda çətin iş ailə qurmaqdır,
Ömrü bir nəfərlə başa vurmaqdır.

136

Vara hərisliyin öz sərhəddi var,
O, həddi aşanın başını yarar.

137

Oğru yığdığını gizləndə saxlar,
Halalın qazancı aşkarda olar.

138

Həyat başdan-başa eniş-yoxuşdu,
Əsil insan ömrü ona naxışdı.

139

Zərif məxluqsa da incə qadınlar,
Kişidən üstündür dözümdə onlar.

140

Ömür yoldaşını tapmayan bir kəs,
Həyatda bəxtəvər yaşaya bilməz.

141

Mədə qonaqlığı bir günlük yaşar,
Sözün qonaqlığı – əbədiyaşar.

142

Çox yeyən həmişə «tamarzı» olar,
Gözü onun-bunun əlində qalar.

İnqilab Nadirli

143

Ovçuya peşəsi günah gətirir,
Canlının əcəlsiz ömrün bitirir.

144

Göllər əsrarəngiz bir xəzinədir,
Qədrini bilənə o, dəfinədir.

145

Bu həyat sükansız gəmiyə bənzər,
Aqil o ümmanda zəfərlə üzər.

146

Donuzu darıdan çıxarmaq çətin,
Buna tədbir ilə çatar cürətin.

147

Bəşərə ləkədir xəbis insanlar,
Çünki insanlığı çox çətin anlar.

148

Ağıl çatmayanda zor işlədirlər,
Sülhün taleyini müşkül edirlər.

149

Təhsilə biganə olarsa millət,
Bütün ömrü boyu çəkəcək zillət.

150

*Ata-ana borcun verməyən övlad,
Qazanmaz həyatda şərəfli bir ad.*

151

Tarsız muğam yoxdur, muğamsız da tar,
Muğamat tar ilə tapır intişar.

152

Mahnıdır şairin söz yadigarı,
Bəstəçi anası, müğənni yarı.

İnqilab Nadirli

153

Ozan sənətində möcüzədir saz,
Folklor dünyasını o, edir avaz.

154

Təbiət – misilsiz bir xəzinədir,
Qədrini biləni o, xoşbəxt edir.

155

Ailə başcısı əsas atadır,
Üzünə ağ olmaq böyük xətdir.

156

Yeddi möcüzədir insanın başı.
Ağız, Burun, Qulaq, bir də göz-qaşığı.

157

Saxta təriflərə axmaq inanar,
Özü bu inamın odunda yanar.

158

Qoru yaşıllığı – dərđ əlacıdır,
Canlı təbiətin o, ilacıdır.

159

Ol tarix dərđ versə bəşəriyyəyə,
Onu da yaşatmaq döner niyyəyə.

160

Evdə xoruz olsan, bayırda fərə,
Səni bənzədərler çullu kəhərə.

161

Hamiya ağı yalan danışan kəsin,
Həqiqət onun da kəsər nəfəsin.

162

Yaradan nankorun aqlını alır,
Sonra müflis edib pis günə salır.

İnqilab Nadirli

163

Bütün canlıların öz dili vardır,
Odur ki, yaşamaq onlara yardı.

164

Heç kəsin ömrünə zəmanət yoxdur,
Çünki qəza-qədər həyatda çoxdur.

165

Zəbt etsən dünyanı, tutsan hər yeri,
Yenə də qismətin - bir qəbir yeri.

166

Manatın qədrini bilməyən bir kəs,
Həqiqi milyonçu o, ola bilməz.

167

Yaltaqla məddahın fərqi heç nədir,
Alçalmaq onların xislətindədir.

168

Uşağı dünyaya gətirən insan!
Onu böyütməsən, özünü yad san.

169

Tüfəng icad oldu, igidlik getdi,
Bir dızqax atəşlə nəri məhv etdi.

170

Atmır balasını vəhşi heyvanlar,
İnsan atsa – pisdür vəhşidən onlar.

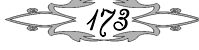
171

Yerini bilməsə hər ötən bir quş,
İstər ki, bülbültək oxusun bayquş.

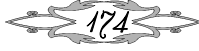
172

Övladın dərini çəkməyən ata,
Özü ağır yükdür elə, elata.

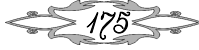
İnqilab Nadirli

Quyruq bulayanlar olur həmişə,
Bu məkrli işi edirlər peşə.

İblis əl çəkəmməz bəd əməmindən,
Mayası belədir çün, təməmindən.

Biqeyrət, vicdansız namusun satar,
Binamus, məqsədə beləcə çatar.

Ən rəzil adamdır dünyada o kəs,
Pələngi çaqqala boğduran nakəs.

**İslam – kamil dindir, tamam, mükəmməl,
O, bütün elmlərə sayılır təməl.**

178

Qozbeli qəbir də düzəltməz hətta,
Bişirsən də onu kürədə, odda.

179

Dünən inləyəni qul bazarında,
Dövrən bankir edər pul bazarında.

180

Fürsət – ələ düşən vacib bir imkan,
Qədrini bilməsən, olarsan peşman.

181

Pişiyyəti it ilə dost görse siçan,
Siçanı görərsən sivişib qaçan.

182

Müxalifət varsa, saf fikir də var,
Onu mənimsəyərsən sağlam iqtidar.

İnqilab Nadirli

183

Qorxulu adamdır dünyada o kəs,
Halı dəyişsə də, rəngi dəyişməz.

184

Harda kasıb varsa, orda varlı var,
Yaramaz iqtidar səfil yaradar.

185

Xoşbəxtlik qədrini bilməyən bir kəs,
Bədbəxtliyi də o, dərk edə bilməz.

186

Quşlardan öyrəndi İnsan uçmağı,
Təyyarə yaradıb qanad açmağı.

187

Çaqqal artığını yerə basdırar,
Pələngsə saxlayar, deyər: "Ac da var".

188

Pələng döyüşlərdə meydan sulayar,
Çaqqalsa leşlərin qanın yalayar.

189

Düşməne çəkdirir acı göz dağı,
Həm dövlət sərhəddi, həm də bayrağı.

190

Şad xəbər qubarı qəlbə məhv edir,
Necə ki, al Günəş buzu əridir.

191

Qarğanı, quzğunu sevmir torpaq da,
Amma yaxşıları tez verir bada.

192

İt ürkək hürürsə, qorxudan hürür,
O, öz xilasını hürməkdə görür.

İnqilab Nadirli

193

Milət naqis kəsi yaramaz sanır,
O, xalq qəzəbində oda qalanır.

194

Başçı layiq olur xalqına o vaxt,
Onu xalqı seçir, verir ona taxt.

195

Xalqın tangahını talan edən kəs,
Həmişə bəxtəvər yaşaya bilməz.

196

Müdrük adam gəlsə ölkə başına,
Bal – şəkər qatdırar xalqın aşına.

197

Göllər təbiətdə sehrli aləm-
Axanı can verir, axmazı dərd-qəm.

198

Təbiət heç nəyi artıq yaratmır,
Yaradır onu ki, həyatda çatmır.

199

Nadanın sərvəti olarsa ləl, zər,
Çayda o, yelkənsiz qayığa bənzər.

200

***Həm ana müqəddəs, həm də ki, vətən,
Bunları dərk etməz hər yoldan ötən.***

201

Bunu bilməlidir zalım hökmdar,
Nifrətdən yoğrulan dar ağacı var.

202

Zəfəri qüdrətli edər dövləti,
Uduzsa, milləti çəkər zilləti.

İnqilab Nadirli

203

Yumurta olsa da kiçik bir varlıq,
Ondan çıxan edir aləmə darlıq.

204

Bitkinin kökü də dərddə dərmandı,
Təbiət onları öz kökü sandı.

205

Nadanların sözü keçdiyi yerdə,
Aqillər düşərlər dözülməz dərdə.

206

Hökmrən olanlar saxlasın yadda,
Əbədi hakimlik olmur həyatda.

207

İnsan düşüncənin fəvqündə durdu,
Təfəkkür timsallı internet qurdu.

208

Ocaq yanar, külü qalar – qaydadı,
Küldən yeni od törənsə – faydadı.

209

Müdrilər hökmran olduğu yerdə
İnsanlar heç zaman düşməzlər dərde.

210

Qonağı sanırlar əziz bir varlıq,
Nə qəlbə, nə evə etməyir darlıq.

211

Dəli əməl etməz ağıllı sözə,
Döyüş zamanında görünməz gözə.

212

Tanrı nəzərini çəkir pislərdən,
Millət xilas olsun naqis kəslərdən.

İnqilab Nadirli

213

Dul kişi sükansız gəmiyə bənzər,
Həyat ümmanında mayaksız üzər.

214

Oynaşdan ər olmaz, ögeydən doğma,
Qatırda süd olmur – havayı sağma.

215

Əgər öz həddini aşarsa qadın,
Xar edər özünün, nəslinin adın.

216

Mübarizlik ruhu ölsə ölkədə,
Mütilik yaranar həmin bölgədə.

217

Qisasçı olarsa ölkə başçısı,
Xalqına uddurar həyat acısı.

218

Unutma, dövrünün buynuzu da var,
Azğın olsan, edər gen dünyanı dar.

219

Xalqa kütlə kimi baxmaq – xəyanət,
Varını talamaq – ağır cinayət.

220

Biz hardan gəlirik, hara gedirik?
İlk mənşə dövrünü yaxın edirik?!

221

İnamı məhv etsə amansız dövrən,
Fəlakət yaranar, inləyər insan.

222

Aqil müşkül işi tez mümkün edər,
Pələnglə döyüşə fil üstə gedər.

İnqilab Nadirli

223

Müqəddəs ilmələr vardır gəbədə,
Onlarla bəzənib Kəbə evi də.

224

Musiqi duyumu olmayan insan,
Mənəvi dünyanı sən duyğusuz san.

225

Arxivlər millətin yaddaş kodudur,
Keçmişləri agah eyləyən odur.

226

Memarlıq əsəri bir yadigardır,
Onda babaların izləri vardır.

227

Dünən övlad idin – ataya möhtac,
Bu gün sənə babasan – ətaya möhtac.

228

Şəxsiyyət yaradır tarixi, ancaq,
Müqəddəs olanı sayılır ocaq.

229

Ən dəyərli sərvət kitabdır ancaq,
Var onun yanında oyun-oyuncaq.

230

Sürünün başcısı qeyrətli təkə,
Qoymaz ki, sürüyə yad təkə səkə.

231

Tədbirli olmasa yolunda sarvan,
Vaxtında mənzilə yetişməz karvan.

232

Tula köpəklərə verməz bir aman,
Yalı həddindən çox verilən zaman.

İnqilab Nadirli

233

Yurdunda qaçqının qalır üreyi,
Ümidi ömrünün olur dirəyi.

234

İt hürüb tutmursa ondan nəkarə,
Sahibini edər peşman, biçarə.

235

Sərvətə hərislik bir xəstəlikdir,
O, hətta insanın beynin məhv edir.

236

Həyat məktəbindən dərs almayan kəs,
Sevilib, seçilib yüksələ bilməz.

237

Hər kəsin arxası əsas özüdür,
İşi, əməlidir, müdrik sözüdür.

238

Əbədi seçdirsə başçı özünü,
Demək kor edibdir xalqın gözünü.

239

Başçı başsızları yığsa başına,
Vurar öz başını əhlət daşına.

240

İnsan məhv olursa kəc baxanda şah,
Şah bunu dərk etsə, işlətməz günah.

241

Polad əyilməyir, qırılır ancaq,
Ondan düzəldilmir oyun-oyuncaq.

242

Mütilik edərsə əgər bir millət,
Nə qədər mütidir çəkəcək zillət.

İnqilab Nadirli

243

Müftə pul insanın başın gic edər,
Sonra isə onun məhvinə gedər.

244

Mərdlik – kişiliyin üzük qaşdır,
Namərdlik – mərdliyin kədər yaşdır.

245

Tanrı şah əsərin yaradan zaman
Adəmlə Həvvanı bəxş etdi haman.

246

İxtisas insanı formaya salır,
Ona vurğun olan zəfərlər çalır.

247

Günəş nur saçmasa, fəsillər olmaz,
Fəsillər olmasa, nəsillər olmaz.

248

Ziyalı nur saçır qaranlıqlara,
Yoxsa ki, cəmiyyət geyərdi qara.

249

İnsan ümidini üzdüyü andan,-
Tərk edir dünyanı həmin zamandan.

250

*Ananın özütək qəbri müqəddəs,
Ziyarətgah edər övlad olan kəs.*

251

Tanrı əzizinə verir istedad,
Qədrini bilməyən olur ona yad.

252

Təbiət gətirir bizi cahana,
Yaşatmaq borcunu qaytaraq ona.

İnqilab Nadirli

253

Səhranı ormana çevirən insan!
Axirət dünyanı sən behiştlik san.

254

Şərab, içənlərə versə də ləzzət,
Düşkünü olanlar bədbəxtdir, bədbəxt.

255

Vəzifə insanın güldürür üzün,
Bəzəyir çölünü, açıq iç üzün.

256

Tarixi yaradan tarixdə qalar,
Gələcək nəsillər ondan dərs alar.

257

Qanında yaltaqlıq olsa millətin,
Qurbanı olacaq daim zillətin.

258

Hörümçək tor qurur şikarı üçün,
İnsan bəd niyyəti, həm varı üçün.

259

Vəhşi düşməninini öldürüb gedir,
İnsansa öldürür, həm təhqir edir.

260

Hər fəslin özünün özəlliyi var,
Ona uyğunlaşan bəxtiyar yaşar.

261

Dostluq, dünya kimi əbədi deyil,
Bu dünya qurulub dostluq üstə, bil.

262

Hər dinin yaranma tarixi vardır,
Onlar müqəddəsdir, bəşərə yardır.

İnqilab Nadirli

263

Yanaraq yaşayan bir məşəl olar,
Xalqın yaddaşında o, məskən salar.

264

Müqəddəs sayılır ilahi səslər,
Onu dərk eyləməz nadan, nakəslər.

265

Yaxşı söz uzadar insan ömrünü,
Yaman söz qısaldar yaxşı gününü.

266

Millətə gətirər dünya şöhrəti,
Xalqının dahisi, milli sərvəti.

267

Doğma millətini sevməyən bir kəs
Heç öz xalqını da o, sevə bilməz.

268

Qoruyur düşməndən ordu vətəni,-
Necə ki, həkimlər ölümdən səni.

269

Həyat hər addımda dərs verir bizə,
Nəticə çıxaran yetişər yüzə.

270

Kəşfləri tanıtsa alimi elə
Bu zaman fəxr edər o, adı ilə.

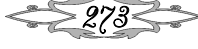
271

Ən qorxunc canlıya pələng dedilər,
Bildilər insandır, qəhər yedilər.

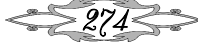
272

Yaxşılıq eyləsən məzluma əgər,
Tanrı əvəzini qat-qat ödəyər.

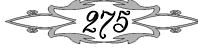
İnqilab Nadirli

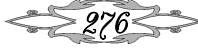
Zəmanə nəhəngi döndərsə qula,
Meydanlar sulayar nanəcib tula.

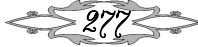
Nadanlar dövründə namərd hökm edər,
Aqillər, comərdlər güdaza gedər.

Çaya atılarsa körpə balıqlar,
Dənizin sevinci bir ümman olar.

Başçı işçisindən çəkinmə əgər,
Onun başı min cür bəlalar çəkər.

**«QURAN»a kəc baxan günaha batar,
Özünü cəhənnəm oduna atar.**

278

Tamahkar idarə etsə ölkəni,
Hərraca qoyacaq bütün bölgəni.

279

Səxavətli varlı sərvətdir elə,
Xalqa sədaqəti şöhrətdir elə.

280

Meşənin ağası olarsa çaqqal,
Tülkü pələnglərə olar ağsaqqal.

281

Hər gölün yaranma səbəbi vardır,
Adı faydasıyla aləmə cardır.

282

Hali olmalıdır başçı hər işdən,
Yoxsa, baş çıxarmaz adi gərdişdən.

İnqilab Nadirli

283

Ehtiyac insanı döndərər qula,
Zəhməti sevənlər baş əyməz pula.

284

Hər kəsə sirr açan danışqan arvad
Varını yox edər, evini bərbad.

285

Misilsiz bir bayram Novruzdur ancaq,-
Təbiət canlanır, qalanır ocaq.

286

Çirkli ərazini etsən gülüstan,
Adın olacaqdır dillərdə dastan.

287

Dəmir bir intizam olsa orduda,
Dövlət düşməni tez salar oda.

288

Hər dövrün özünün hakimləri var,
Ədalətli hakim tarixdə qalar.

289

Şöhrətli sayılır o zaman millət,
Bəxş edir dahilər, qazanır xilqət.

290

Özünə oxşayan maşın yaratdı,-
İnsan məqsədinə beləcə çatdı.

291

Yası təmtəraqa çevirmək günah,
Belə bir adəti buyurmur Allah.

292

Balıq üzməsəydi əgər dənizdə,
Gəmini görməzdi bəlkə dəniz də.

İnqilab Nadirli

293

Haqqı eşitməyən qulaqlar kardır,
Görmək istəməyən gözlərsə kordur.

294

Qazancın ya rəhmət, ya da lənətdir,
Sənin olmayanı, səni tərək edir.

295

Nizami ordusu olmayan ölkə,
Güclü dövlətlərə sayılar bölgə.

296

Günəşdən almasa nuru kainat,
Yerdə də məhv olar bu canlı həyat.

297

Aşağılar düşsə dərdə, bəlaya,-
Yuxarı töredir, yetməyir haya.

298

Pambıqla baş kəsən hiyləgər insan
Comərdi də tovlar, məhv edər asan.

299

Dövlətdə ədalət olmasa əgər,
Təməli laxlayan binatək çökər.

300

***Vətən darda olsa, qeyrətli hər kəs
Doğma vətən üçün can əsirgəməz.***

301

Azadlıq verilmir, alınır ancaq,
Əzm ilə zülmətdə qalanır ocaq.

302

Seçkidən başlanır demokratiya,
Haqqa, ədalətə o verir ziya.

İnqilab Nadirli

303

Dövlətin gücüdür Qanun qüvvəsi,-
Yolunu azmağa qoymaz bir kəsi.

304

Fərqi bilinməsə yağ ilə şorun,
Aqillər qurbanı olarlar zorun.

305

Azadlıq tamını dadan bir millət,
Yenə o xoş günə qovuşar əlbət.

306

Sərkərdə zəfəri tarixdə qalar,
Dünyanı elm ilə fəth etmək olar.

307

Vəzifə hörməti köpüyə bənzər,
Həqiqi hörmətsə ömrünü bəzər.

308

Başı qarışarsa başçının pula,
Aqillər o yerdə çevrilər qula.

309

Qoymasa xoş bir iz başçı özündən,
Gərək iraq olsun xalqın gözündən.

310

Təmkinli insanlar zəfərlər çalar,
Səbri kasad olan tez məğlub olar.

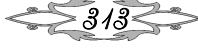
311

Hesab baş tacıdır riyaziyyatın,
Riyaziyyat isə elmi həyatın.

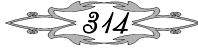
312

Bəxş edib insana Tanrı kamalı,-
Dünyanı yaşatmaq olsun amalı.

İnqilab Nadirli

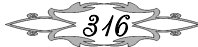
Dahisi olan xalq nə bəxtiyardır,
Tanrının özü də onlara yardır.

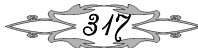
Həqiqi alimlər elmə qaladır,
Saxta alim isə başa bəladır.

Elmə söykən – qoz ağacı nar gətirər,
İnan buna, salxım söyüd bar yetirər.

Dahilər yetişir tarixdə az-az,
Qədrini bilməyən millət yarımaz.

Dövrünün nəbzini tutmayan bir kəs
Həyatda firavan yaşaya bilməz.

318

Mükafat verilsə əgər məğluba,
Verilir düşməyə demək el-oba.

319

Dağlar dərələrə sayılsa da tac,
Zirvəsi həmişə dərəyə möhtac.

320

Soyqırım – yalnız tək insana deyil,
İnsanlığa qarşı cinayətdir, bil.

321

Məcburi öpdürsə əllərini şah,
Məmuru millətə çəkdirər min ah.

322

İnsandır həyatda zülmkar bəndə,
İstər ki, hamını salsın kəməndə.

İnqilab Nadirli

323

İşin nəş gətirsə, düşsən bəlayə,
Çatar imdadına müqəddəs ayə.

324

Ölkəni talasa xəbis adamlar,
Millətə zülm edər, aqili damlar.

325

Başçı keş çəkərsə büllur sarayda,
Millət zillət çəkər, görməz bir fayda,

326

Xalqlara zülm edən nadan insanın-
Tarix lənətləyir onun ad-sanın.

327

Bəşər fəxr edir ki, dahiləri var,
Onlar tarix boyu əbədi yaşar.

328

Pulluya baş əyən alçaq zər geyər,
Həqiqi şəxsiyyət pullunu əyər.

329

“Çörəyinin duzu” olmasa əgər,
Üzünə ağ olar qapında nökr.

330

Qeyrətli millətin fərqinə getməz,
Xalqın birliyinə xəyanət etməz.

331

Məhbəs – məhbusların bir sınaq yeri,
Tərbiyə məktəbi, həm qınaq yeri.

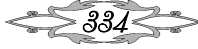
332

İt arısı bal gətirməz,
İt qursağı yağ götürməz.

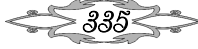
İnqilab Nadirli

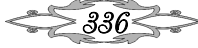
Güneşin şüası olsa da dərman,
Artığı məhvinə verirər fərman.

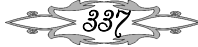
Saxta nəvazişlə “can-can” deyən kəs
İblis xislətini gizlədə bilməz.

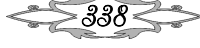
Talançı heç zaman cəzasız qalmaz,
Taladığı onun qisməti olmaz.

Kölgəsindən qorxan səbatsız bəndə
Dələduz əlində döner kəməndə.

İnsanlığı yerini verərsə pula,
Dövran aqilləri döndərər qula.

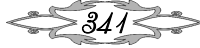
Vəzifə başına keçərsə nadan,
Almaz qiymətini qurub-yaradan.

Təbiət sirrini könüllü açmır,
Elmə səxavətdən heç zaman qaçmır.

Əqrəb xislətində həmişə qalır,
Fürsət düşən kimi qəfildən çalır.

Zəhmətkeş müdrikdən yetişər dahi,
Ona bu taleyi yazsa İlahi.

Qoyunlar bəslənir yeyilmək üçün,
Yaltaqlar yetişir əyilmək üçün.

İnqilab Nadirli

343

Qonşun yaxşıdırsa, batma kədərə,
Qızın kor olsa da, gedəcək ərə.

344

Tədbirli olarsa ölkə başçısı,
Xalqı heç vaxt dadmaz həyat acısı.

345

Allahın elçisi peyğəmbərlərdir,
Sonra elçiliyi şairlər edir.

346

Dovşanlar pələngə etsə də səcdə,
Tamahı pələngi gətirir vəcdə.

347

Uşaqılıq halını tərک etmir insan,
Uşaq tək davranır qocalan zaman.

348

KİŞİ-nin övladı çıxarsa nadan,
Ona düşmənləri uddurar al qan.

349

Bəndənin qəzəbi olsa da acı,
Tanrı qəzəbinin yoxdur əlacı.

350

*Doğma körpəsini atan bir ana,
Ləkədir müqəddəs ANA adına.*

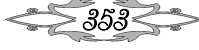
351

Varının qədrini bilməsə dövlət,
Ölkəni bürüyər aclıq, səfalet.

352

Rüşvət olan yerdə ədalət olmaz,
Həqiqət orada qələbə çalmaz.

İnqilab Nadirli

Ovçular insafsız olarsa əgər,
Təbiət kədərdən ah-nalə çəkər.

Səhrələr doysaydı əgər yağışdan,
Arı bal çəkərdi orda qamışdan.

Yalvaran yaltağın min sifəti var,
Beləsi zərbəni arxadan vurur.

Dövləti şöhrətli etsə zəfəri,
Qəhrəman sayılar hər bir nəfəri.

Puldur bu dünyanı idarə edən,
Əqlin qüdrətiylə göylərə gedən.

358

Dövrən xəstə olsa, zamansa namərd,
Milləti məhv edər bu əzablı dərd.

359

Hörmət rüşvət deyil, zorla alasan,
Əziz ehtiramla yada salasan.

360

Dul qadın sanmasın özünü bədbəxt,
O, bivec ərlidən xoşbəxtidir, xoşbəxt.

361

Bəxtsiz nə axtarsa torpaqda, suda,
Od tutar torpaq da, quruyar su da.

362

Haran ağrıyırsa canın ordadı,
Əsas özündədi onun imdadı.

İnqilab Nadirli

363

Ən əziz bəndədir dəyərli qoca,
Allahın yanında ucadan-uca.

364

Hər kişi olsa da evinin tacı,
Ağıllı qadına var ehtiyacı.

365

Əsli olmayandan olmayır ağa,
Yetim quzudan qoç, buzovdan buğa.

366

Bala qarışarsa ayının başı,
Ovçu qazanında bişər bozbaşı.

367

Gədəni sən kişi etmək istəsən,
Tanrıdan əlavə ömür istə sən.

368

Olmayıb, olmağa yoxdur gümanım,
Gədə oğlundan bəy, qızından xanım.

369

Ağsaqqallar məddah olsa ölkədə,
Cavanlar yaltaqlıq edər bölgədə.

370

Namərdə, nakəsə baş əyməz KİŞİ,
KİŞİNİN qədrini bilməz nakişi.

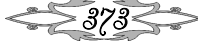
371

Kasıb səxavətdə olur pələng, şir,
Varı çoxaldıqça o, xəsisləşir.

372

İblis məskən salsa şahın yanında,
Zillət yuva salar xalqın canında.

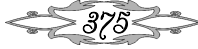
İnqilab Nadirli

Aqiller idarə etsə ölkəni,
Cənnətə döndərər hər bir bölgəni.

Dağ boyda olsa da kölgəsiz adam,
Vec etməz qohumu olsa da edam.

Pis sənət olmayır, pis sənətçi var,
Sənətkar sənəti göyə qaldırar.

Çaqqal fili görüb, qorxub uladı,
Hallandı tarixdə çaqqalın adı.

**Tarıya biganə olarsa millət,
Səfalet içində çəkəcək zillət.**

378

Suyu bulandırıb balıq tuturlar,-
Günahsız həbsə belə atırlar.

379

Var-dövlət ağıla dələlət etmir,
Aqillər eyş-işrət dalınca getmir.

380

Tanrı yaratdığı ecazkar varlıq,
Heç vaxt bir- birinə etməyir darlıq.

381

Ən ağıllı sayır özünü dəli,
İstər hamı ona desin ki, "bəli".

382

Başçının ətrafı olsa yaltaqlar,
Məddah tərifləri gözünü bağlar.

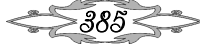
İnqilab Nadirli

Ustad əsəriylə qoyur abidə,
Onun fanatları dönür abidə*.

Xəsislər varını öz canı sayar,
Malına qiymayan canına qıyar.

Keçsə iş başına bir dəstə quldur,
Sanarlar əhali onlara quldur.

Aqillərə qarşı çıxsa hökmdar,
Edər bu dünyanı öz başına dar.

Ədalət bərqərar olsa ölkədə,
Firavan yaşayar hamı bölgədə.

* *abid* – «ibadət edən»

388

Ziyalı ölkədən getsə kənara,
O yerdə elm alar sağalmaz yara.

389

Zalımın zülmünə dözərsə millət,
İşıqlı dünyada görəcək zillət.

390

Sözlər kainatdır – ulduzları var,
Parlağını seçən olar bəxtiyar.

391

Rəhbər qiymətlənir ətrafı ilə,
Kadrlar sayılır öz rəhbəriylə.

392

Sözlərlə idarə olunur cahan,
Ona möhtac olur həmişə insan.

İnqilab Nadirli

393

Köklükdür ən ağır xəstəlik, inan,
Uzun yaşamağa o, vermir aman.

394

Namərd nadanlara öz dostum deyər,-
Necə ki, tülkü də çaqqalı öyər.

395

Milli iqtidarı olmayan millət,
Haqsızlıq içində çəkəcək zillət.

396

“Qaydasız döyüş”ün də qaydası vardır,
Qaydasız ölkə isə özü bazardır.

397

Borca görə girov olsa ata qəbri,
Biqeyrətdir o oğul ki, sata qəbri.

398

Kimlər nə iz qoysa qoca dünyada,
O izi yaşadar sonra dünya da.

399

Səyyarələr sevişərək kəhkəşanlar yaratmışlar,
Kainatda ülvî eşqə bir abidə ucaltmışlar.

400

***Övladıyla fəxr edən anaların qədri var,
Vətəndə vətənsizə oğul deməz analar.***

401

Başçı bədzat çıxarsa, xalq ona nifrət edər,
O, istefa verməsə, onda zor ilə gedər.

402

Pul – sevensin quludur, sevməyənün çuludur,
Ona boyun əyməyən, ululardan uludur.

İnqilab Nadirli

403

Pis yola düşsə qadın, günahkarı ərdir,
Bu yolda kişidirsə, məşuqəsi pərdir.

404

Dosta sadıq olmayan, düşmənə möhtac olar,
Həyat sınaqlarında, meydanlarda tək qalar.

405

Bu gün tərif olanın, bir az gözlə sonunu,
Alsın öz qiymətini, haqq geyinsin donunu.

406

Hikmətləri yaratsan, aqıl ondan dərş alar,
Biganələr qəlbinə Günəştək işıq salar.

407

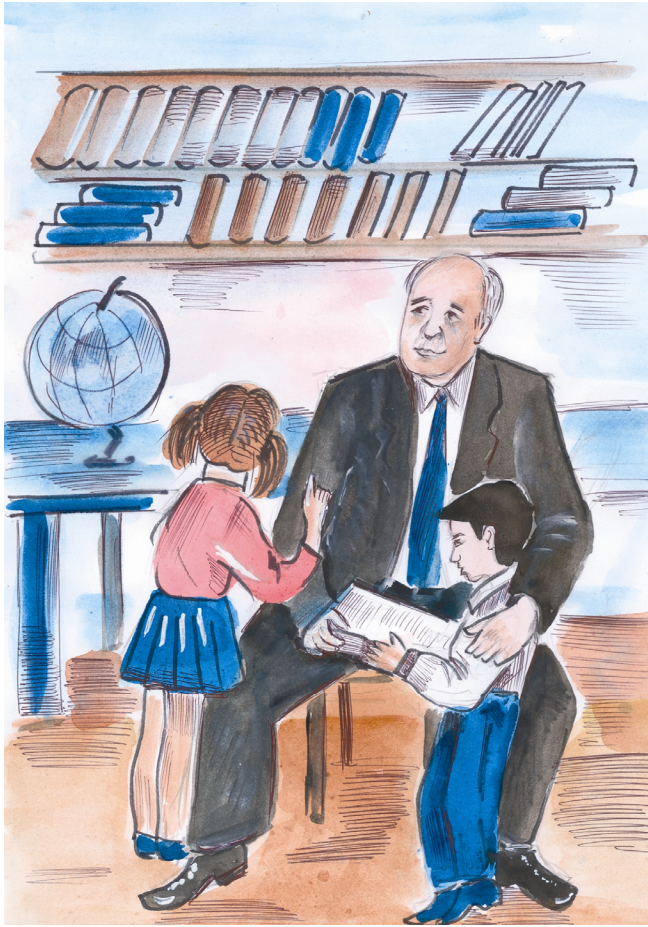
Yaradanım yaratdı ki, kainata sahib olaq,
Doğma Yeri tikib-quraq, asimana yollar salaq...

İkinci hissə

*İndi O, özü başqalarını
tərbiyə edir*

408

Bir məktəb yaratdım nəsillər üçün,
Tərbiyə məktəbi – min illər üçün.

409

Bu məktəb yetirər gələcək nəsli,
Millətin qədrini biləcək nəsli.

410

Oxu bu kitabı, hər beytin ara,
Buna əməl etsən, düşməzsən dara.

411

Hər dövrə yarayan bu bir əsərdir,
Bir insan ömrünü tərənnüm edir.

412

Bu kitab hər kəsə həyat dərsideyir,
Əsil insanlığı o təlqin edir.

İnqilab Nadirli

413

İstəsən bir elmi kamil biləsən,
Ardıcılıq ilə onu öyrən sən.

414

Yaşamaqçün bu dünyaya gəlmisən,
Yaşatmasan yaşamazsan bil ki, sən.

415

Həyatını düzgün qurmayan insan,
Kitabdan dərs alsa, düzələr asan.

416

Kim tövbəylə gəlsə Haqqın yoluna,
Burdakı hikmətlər yar olar ona.

417

Həyatda, əməldə doğru, düz olsan,
Vicdana imtahan verərsən asan.

418

Ağıllı adamla dost olsan əgər,
O, səni həmişə düz yola çəkər.

419

Uzaq ol xəbisdən, nankor - nakəsdən,
Duz-çörək qədrini bilməyən kəsdən.

420

Sən öz şərəfini əzəldən qoru,
Gücü ver ağıla, işlətmə zoru.

421

Dünyaya baxırsan sən iki gözlə,
Cahan sənə baxır min iki gözlə.

422

Sadiq dostun varsa, arxan da vardır,
Yoxdursa, gen dünya başına dardır.

İnqilab Nadirli

423

Yalan danışmağa eylesən adət,
Üzünə heç zaman gülməz səadət.

424

Tanrı verdiyi can bənzəyir gülə,
Sən onu siqarla döndərmə külə.

425

Yaxşıya yaxşı de, yamana yaman,
Sənin qiymətini verəcək zaman.

426

Ataya biganə olarsa övlad,
Çıxarmaz ərənlər içrə yaxşı ad.

427

Bivec oğuldansa, kor qız yaxşıdır,
O da bivec çıxsə, sonsuz yaxşıdır.

428

Böyüklər üzünə ağ olsan əgər,
Qapını həmişə nadanlar döyər.

429

Oğurluq yoluyla toplasan sərvət,
Tezliklə o, səni məhv edər əlbət.

430

Mənfi təsirləri dəf etməsən sən,
Uğurlar gözləmə gələcəyindən.

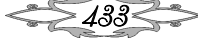
431

Sənə üz verərsə bəla, fəlakət,
Təmkinlə taparsan çarəsin əlbət.

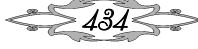
432

Elmə həsr eyləsən həyatını sən,
Müqəddəslik yağar bu əməlindən.

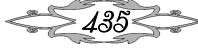
İnqilab Nadirli

Mənalı yaşasan sən bu həyatda,
Adını yaşadar daim həyat da.

Pis niyyətlə döysən qapıları sən,
Adamlardan daim nifrət görərsən.

Əgər təqlid etsən başqa kimsəni,
Bir şəxsiyyət kimi saymazlar səni.

Canının qədrini bilməsən əgər,
Peşiman olarsan, gözün yaş tökər.

Həyatı zəhmətlə qurulmayan kəs
Onun mənasını dərk edə bilməz.

438

Dostuna xəyanət eyləyən kəsin
Tanrı da, dostu da kəsər nəfəsin.

439

Başından yuxarı daş atsan əgər,
Həmin daş qayıdıb başına dəyər.

440

Dilinə yiyəlik eyləməyən kəs
Başını salamat saxlaya bilməz.

441

Əlini öyrətsən borc almağa sən,
Yazıqlıq yağacaq sir-sifətdən.

442

O vaxt halal olar yediyin çörək,
Zəhmətini çəkmiş olasan gərək.

İnqilab Nadirli

443

Göz ilə görürük biz kainatı,
Gözünü qoru ki, gör bu həyatı.

444

Başı bəla çəksə hər kimsənin, bil,
Öz ağlından gələr, kənardan deyil.

445

Sonda peşman olsan, fayda görməzsən,
Çalış əzəl gündən səhv eyləmə sən.

446

Tanınsan da eldə kasıb, pulu az,
Kitaba xəsislik eyləmək olmaz.

447

Mərdanə adamlar sözü düz deyər,
O söz bəd olsa da, dünyaya dəyər.

448

El üçün can qoysan tufanda, seldə,
Səni yaşadacaq o doğma el də.

449

Özünün qədrini bilməyən insan,
Özgenin qədrini bilməz heç zaman.

450

Öz ana dilini bilməsən əgər,
Anan xəcalətdən göz yaşı tökər.

451

Yaxşılar yanında sən hörmət qazan,
Bundan ibrət alsın yolunu azan.

452

Həyat verdiyini verməyir bir də,
Ömrün mənasını axtar bu sirdə.

İnqilab Nadirli

453

Çaşqınlıq çulğasa doğma vətəni,
Haqqa carçı olsan, sevrələr səni.

454

Yaxşılıq qanmasan gözündən gələr,
Onu dərk eyləsən, gözlərin gülər.

455

Saxta xətir üçün girsən min dona,
Ömrün nifrət ilə yetişər sona.

456

Əkiblər, yemisən, ək ki, yesinlər,
Yeyənlər də sənə "rəhmət" desinlər.

457

Axmağa qoşulsan, tayı olarsan,
Mənzilə çatmayıb yolda qalarsan.

458

Yaxşılıq edəndə qədərini bil,
Yoxsa onun qədri bilinən deyil.

459

Zəhməti sevənlər firavan yaşar,
Tənbəlin acından gözləri yaşar.

460

Sən halal yaşamaq istəsən əgər,
Şərəfli əməkdə taparsan dəyər.

461

Dövlət əmlakını talasan əgər,
Hakimi-ədalət burnundan tökər.

462

Xalq üçün yaratsan əməyin itməz,
Çəkdiyin zəhmətin havayı getməz.

İnqilab Nadirli

463

Gələcəyin üçün tədbir görməsən,
Dilənçi olarsan qocalanda sən.

464

Tamahın güc gəlib alçaltsa səni,
Gəl buna günahkar bilmə özgəni.

465

Yaxşılıq eyləsən, çıxar qarşına,
Qaldırar o səni dağlar başına.

466

Özgənin malına yiyələnsən sən,
Gec-tez gələcəkdir o, gözlərindən.

467

İnsan qul olarsa əgər nəfsinə,
Qulağı kar olar haqqın səsində.

468

Sərvətdir insana ağılı, kamalı,
İşiyə bilinir onun amalı.

469

Axmağa cavabın susmaqdır ancaq,
Yoxsa ki, həyatın olar oyuncaq.

470

Pis gündən nəticə çıxarmasan sən,
Yaxşı gün gözləmə gələcəyindən.

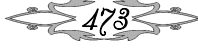
471

Sahib olduğunun qədrin bilməsən,
Əlində olan da gedər, bil ki, sən.

472

Çalış bəd zamanla durma üz-üzə,
Bil ki, tale daim gülməyir üzə.

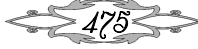
İnqilab Nadirli

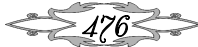
Dostunu düşməndən seçməsən əgər,
Gizli xəyanətlər qəddini əyər.

Nikbinlik olarsa həyat vərdişin,
Xoşbəxt gün bəxş edər sənə gərmişin.

Ömrünü həsr etsən millətinə sən,
Nəsillər dərs alar əməllərindən.

Sirrini söyləsən dostlarına sən,
Onu eşidərsən düşmənlərindən.

**Mükəmməl yaradıb hər şeyi Tanrı,
Bütövü tən bölüb – yarıbayarı.**

478

Qayğı göstərməsən özgəsinə sən,
Gəl, onu gözləmə bir özgəsinəndən.

479

Xəyanət etməyi eyləsən peşə,
Üzləşsən onunla, düşmə təşvişə.

480

Səhərini açsan xoş niyyətlə sən,
O axşam evində şadlıq görərsən.

481

Sən yalan vədlərə ümid bağlasan,
Həyat girdabında yanarsan asan.

482

Heç kəsin nazıyla oynamır həyat,
Sən bunu dərk etsən, taparsan büsat.

İnqilab Nadirli

483

Haqqa, ədalətə arxalansan sən,
Namərdi qarşında çökən görərsən.

484

Əyilməz adamı əgər sındırsan,
O zaman özünü sən də sınmış san.

485

Yarıtmaz adamı göndərsən işə,
Səni yarıtmasa, düşmə təşvişə.

486

Həmişə quldurun düşməni ol sən,
Səninlə fəxr etsin qoy doğma vətən.

487

Varın halaldırsa, nəslinə qalar,
Haramsa, düşmənin qisməti olar.

488

Harınlıq eyləyib aşsan həddini,
Azğınlığın əyər bil ki, qəddini.

489

Məğlub olanda da sən olsan nikbin,
Zəfərlər çalarsan, gəl olma bədbin.

490

Fağır-füqərayə dəysə köməyin,
Behiştlik olarsan, itməz əməyin.

491

Ömrünü həsr etsən insanlığa sən,
Gül ətri gələcək əməllərindən.

492

Həyatda sən olsan müdrik, təmkinli,
Qarşında diz çökər ürəyi kinli.

493

İstəsən həyatda qalib olasan,
Sərvaxt ol ki, daim zəfər çalasan.

494

Bəşərin övladı olmaq istəsən,
Bütün millətləri qəlbən istə sən.

495

Hər şeydən qiymətli bil ki, zamanı,
Tarixə çevrilsin ömrün hər anı.

496

Bugünkü işini qoyma sabaha,
Sabah müşkül olar, düşün bir daha.

497

Qursan həyatını halallıq üstdə,
Sən öz behiştini Tanrıdan istə.

498

Cinayət yoluyla toplasan pulu,
O, səni edəcək düşmənin qulu.

499

İşini gördürsən başqasına sən,
Bir xeyir gözləmə nəticəsindən.

500

***Əməlin bəzəsə eli, vətəni,
Bulud da ağlayar öləndə səni.***

501

Təxribat törətsən cəmiyyətdə sən,
İnsanlıq adına, bil ki, ləkəsən.

502

Dövlət əleyhinə sən getsən əgər,
Başın çox bəlalar, müsibət çəkər.

İnqilab Nadirli

503

Varın çoxaldıqca artar düşmənin,
Naxələf dostların çoxalar sənin.

504

Həyatda olsan da əyilməz, mətin,
Dağa söykənməsən, dağ olmaq çətin.

505

Nəticə çıxarsan hər əmələndən,
Xəta çıxmaz heç vaxt sənin əlindən.

506

Alarsa üstünü qara buludlar,
Bu da müşkül deyil, bir əncamı var.

507

Düşsən qovğasına böhtanın, şərin,
Batma dəryasında qəmin, kədərin.

508

Gözəl abidənin memarı olsan,
Özünü tarixdə sən də qalmış san.

509

Çətin insana da nəvaziş eylə,
Vəhşi əhliləşir nəvaziş ilə.

510

Kim ləkə gətirsə bu cəmiyyətə,
Özü ağır yükdür bəşəriyyətə.

511

Sözüylə əməli düz gəlməyən kəs
Həyatda şərəflə yaşaya bilməz.

512

İctimai rəylə hesablaşmasan,
Həyat yollarında azarsan asan.

İnqilab Nadirli

513

Bəxtin gətirməsə yemə qəhəri,-
Hər zülmət gecənin var al səhəri.

514

Sakit insan kimi, sakit su – dərin,
Dərk et bu hikməti, gəl, düşün dərin.

515

Xalqa bağlı ol ki, gələsən kara,
Onun dərdlərinə tapasan çara.

516

Ən məxfi sirlərə şahid olsan sən,
Sirlə güllə ilə məhv edilsən.

517

Həyat yoldaşınla ömrü cüt keçin,
Qəbr evi yaranıb tənhalər üçün.

518

Nə xeyrə yarasan, nə də ki, şərə,
Demək, yaşayırsan havayı yerə.

519

Hər kəslə hesabı düzgün aparsan,
Peşiman olmazsan, haqqı taparsan.

520

Varını yeməsən, şəksiz yeyərlər,
Yeyənlər də sənə axmaq deyərlər.

521

Müftə tikdiyini xalqın malı san,
Yoxsa ki, barama qurdu olarsan.

522

Düşmən imtahana çəkərsə səni,
Tədbirlə taparsan buna çarəni.

İnqilab Nadirli

523

İtirsən özünə nəzarəti sən,
Özün də həyatda bil ki, itmisən.

524

Varının qədrini bilməsən əgər,
Yada əl açarsan, dağ cüssən çökər.

525

Hər bir riskdən əvvəl yüzədək say sən,
Peşiman olmazsan bu adətindən.

526

Düşmən tənə etsə, artsa kədərin,
Mənasın araşdır, düşün sən dərin.

527

Başına qonarsa şahlığın quşu,
Qoyma məskən sala yurdda bayquşu.

528

Pulu qazanmağı öyrətsən gəncə,
Ona xərcleməyi öyrət sən öncə.

529

Bir sənət sahibi olmasan əgər,
Həyat kəşməkeşi qəddini əyər.

530

Tərifdə, tənqiddə bil öz həddini,
Sonra peşman olub əymə qəddini.

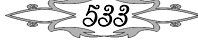
531

Haram yolla yığsan milyonları sən,
Onun faydasını görməyəcəksən.

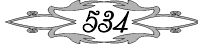
532

Arxanca aparsan millətləri sən,
Tarix söz açacaq əməllərindən.

İnqilab Nadirli

İstəsən çörəyin olsun hər zaman,
Çalış tənbelliyə sən vermə aman.

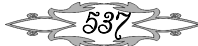
Üzsən dəryasında kədərin, qəmin,
Qoy nikbinlik olsun könül həmdəmin.

Ömrün qəm çağında olsan biçərə,
Xoş avaz da edər dərdinə çarə.

Sağlam, cavan qalmaq istəsən hər an,
İdmanla taparsan sən buna dərman.

Canına qiymasan öz malını sən,
Axirət evinə vaxtsiz köçərsən.

538

Var-dövlətin qalacaqdır dünyada,
Yetməyəcək o dünyada bil, dada.

539

İnsan da insanı öldürərmi heç?!
Belə fikrə düşsən, insanlıqdan keç.

540

Övlad – ailənin şəxsiz davamı,
Əsil övlad qoymaz sönsün yurd şamı.

541

Şəxsi mühafizə saxlayan insan,
Nə üçün xalqından qorxursan hər an?..

542

Biganəlik görsən özünə qarşı,
Yaşamaq naminə apar yarışı.

İnqilab Nadirli

543

Qanunlar yazılır insan üçün, bil,
Vecinə almayan heç insan deyil.

544

Nə qədər ki, varsan, aləmə carsan,
Yaxşı izin qalsa, qəlblərə yarsan.

545

Ağzı açıq yatma, milçək udarsan,
Ağır xəstəliyin zərbin dadarsan.

546

Acgöz xislətlilər tez məğlub olar,
Gözütöx insanlar zəfərlər çalar.

547

Adamla dil tapa bilməyən bir kəs
Şah da olsa ömrü heç nəyə dəyməz.

548

Həyat mənbəyidir su təbiətin,
Qoru, sonu çatar bəşəriyyətin.

549

Ərköyün böyütsən övladını sən,
Ərənlik gözləmə gələcəyindən.

550

*Bala baldan, nəvə ondan şirindi,
Atan, anan bil, müqəddəs pirindi.*

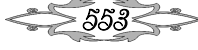
551

Pis torpaq olmayır, var pis əkinçi,
Becərsən, yığarsan oradan inci.

552

Şirdən şir törəyir, cüyürdən cüyür,
Bivec övlad isə atasın söyür.

İnqilab Nadirli

Bariş istəmirsə günahkar düşmən,
Güclə tədbirini görməlisən sən.

Tale qismətinlə barışmasan sən,
Axirət evinə vaxtsız köçərsən.

Yaxşıya şər atan nadürüst insan,
Özü də şər ilə boğular asan.

Həyat diqtəsini anlamasan sən,
Heç vaxt gileylənmə qara bəxtindən.

Ümitsiz olanlar fəlakət tapar,
İnamla yaşayan uğurlar yapar.

558

Həkimin yanına gecikmədən get,
Onun dediyinə dürüst əməl et.

559

Bədbinlik qəlbinə kəsilsə hakim,
Hətta imdadına yetişməz həkim.

560

Mərhəmət gözləsən gədalardan sən,
Onu bu dünyada görməyəcəksən.

561

Fikrini təmkinlə izah eyləsən,
İltifat görərsən dinləyəndən sən.

562

Yaxşılıq edənə etsən xəyanət,
Bir gün öz qarşına çıxacaq əlbət.

İnqilab Nadirli

563

Versən halallığın yerin harama,
Pərişan zülfünü daha darama.

564

İmkansız namərdə etsən səxavət,
Ehtiyac ödəndi, göstərməz beyət.

565

Özünü öyrətsən naqis vərdişə,
Peşiman olma sən müdhiş gərdişə.

566

Yersiz təriflərə aludə olsan,
Məddahın şikarı olarsan asan.

567

Təmkinli tədbirlər güc verər sənə,
Hirsin var ziyanı cibə, bədənə.

568

Namərdlik olarsa əgər amalın,
Bəşərə düşməndir demək, kamalın.

569

Pislik edəndə də sərhəddini bil,
Necə ki, yaxşılıq sərhədsiz deyil.

570

Tökülən qanları kəssən əgər sən,
Dünyada əbədi heykəlləşərsən.

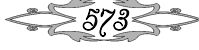
571

İşin düz getməsə, batma kədəre,
Qəm yesən, həyatın gedər hədəre.

572

İnamsız yaşayıb olsan gileyli,
Demək, axirətə salırsan meyli.

İnqilab Nadirli

Hər kəsin özünün öz səhvləri var,
Səhvini düzəldən olar bəxtiyar.

Həyasızı susdurmasan vaxtında,
Əldən gedər abrın, pulun, taxtın da.

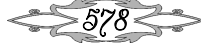
Vaxtı qiymətli bil, keçirmə hədə,
Dəyərlı ömrün də əlindən gedər.

Daşqəlbli adamlar sinə dağlayır,
Vəhşi heyvan isə qəmdən ağlayır.

**Tarıya hər zaman gətirsən iman,
Haqqın var sən ondan umasan aman.**

Zor ilə kürsüyə yetişən insan!
Özünü oradan zorla enmiş san.

Hər kəs bir cür xoşbəxt, ya da bədbəxtdir,
Onların qisməti – bu, bəxtəbəxtidir.

Bəduğur adamlar həyatda çoxdur,
Onların nəzəri nizədir, oxdur.

Ağana sən ağa olmaq istəsən,
Tanrıdan halallıq, nöker, istə sən.

Qorx həm çox yeməkdən, həm az yeməkdən,
Yoxsa, bezikərsən ah-vay deməkdən.

İnqilab Nadirli

583

Qarışqa, arı tək əməkçi ol sən,
Görən ibrət alsın əməllərindən.

584

Həyatda elə dost seç ki, özünə,
Səhvini dost kimi desin üzünə.

585

Kimdə nöqsan görsən, axtar özündə,
Düzəltəsən, düzələr dünya gözündə.

586

Adamlara qarşı olsan biganə,
Təklənib qalarsan küncdə yeganə.

587

Namərdə sən güzəşt eyləsən əgər,
Onun xəyanəti qəddini əyər.

588

Sənə göstərərsə bir kimsə kömək,
Onun qiymətini biləsən gərək.

589

Biliyin yoxdursa, korsan həyatda,
Elm ilə fəth olur, bil, kainat da.

590

Olsan əyri yolun yolçusu əgər,
Qapını həmişə bəd xəbər döyər.

591

Zövq almaq hissini itirdikdə sən,
Zənn et, bu dünyadan artıq köçmüşən.

592

Dostun axmaqdırsa, varındır düşmən,
Başını aşağı edəcək hökmən.

İnqilab Nadirli

593

İtirsən edilən yaxşılığı sən,
İnsanlığ adına demək ləkəsən.

594

Namərdə əyilsən, yolunu azar,
Onun əzabından taparsan azar.

595

Həyatda müştəbeh sən olsan əgər,
Bu yaramaz ədan qəddini əyər.

596

Yersiz inadkarlıq olsa vərmişin,
Əzablı keçəcək həyat gərmişin.

597

İstəsən günlərin keçsin gözəl, şən,
Xoşbəxt anlarının qədrini bil, sən.

598

Dostla zarafata olma giriftar,
Unutma, onun da öz sərhəddi var.

599

Sənə pislik edən olsa da nadan,
Qoyma su yerinə axıdıl sən qan.

600

***Vətənə borcunu verməyən oğul,
Xalqın düşməninə sayılar o, qul.***

601

Əgər etibara etsən xəyanət,
Bunu bilən sənə yağdırar lənət.

602

Vətən, torpaq üçün fədai olsan,
Özünü şəhidlik zirvəsində san.

İnqilab Nadirli

603

Meşəni səhraya döndərən insan!
Axirət dünyanı cəhənnəmlik san.

604

Bu dünyada yarın sənin yarındı,
Yarın varsa, bütöv dünyanın varındı.

605

Xalq üçün yaratmaq olsa amalın,
Eldə şöhrət tapar nurlu kamalın.

606

Həqarətlə baxsan adamlara sən,
Onlardan həmişə nifrət görərsən.

607

Becər ki, torpağı yaşatsın səni,
Elini, obanı, ana vətəni.

130

608

Hörmət qazanırsan əziyyət ilə,
Qoruyub saxlasan – şöhrətsən elə.

609

Dadmasan zülmətin acı zəhərin,
Qədrini bilməzsən aydın səhərin.

610

Xəyanət eyləmə xalqın malına,
Anan, bacın ağlar sonda halına.

611

Yalan eşitməyə eyləsən adət,
Dərdinin üstünə gələcəkdir dərd.

612

«Yazığam» deyənə tez yazıq demə,
Araşdır, düz çıxsın, onda bat qəm.

İnqilab Nadirli

613

Əgər oğurluğa adətkar olsan,
Tezliklə özünü sən zindanda san.

614

Özünü dəvətsiz yerə yetirmə,
Təklif olunmasa, heç nə götürmə.

615

Uysan utanmadan özün öyənə,
Duaçı olarsan səni döyənə.

616

İçkiyə, siqara olsan aludə,
Qorx ki, sağlamlığın əlindən gedə.

617

İşıqda zülməti gəl axtarma sən,
Zülmətdə işığı tapsan, dahisən.

132

618

Yalan tərif edib dostu çaşdırсан,
Özünü sən onun bir düşməni san.

619

Nə öz ağıln kəssə, nə sözə baxsan,
Özünü dünyanın ən bədbəxti san.

620

Şərəfli əməyin keşiyində dur,
Unutma, həyatın mənası budur.

621

Sənətin gətirsə şan-şöhrət sənə,
Gərəkli olarsan sən də vətənə.

622

Düşmən tərif etsə, demək nəsə var,
Əgər tənqid etsə, yoxla, ver qərar.

İnqilab Nadirli

623

Çalış ki, ilk sevgin dəyməsin daşa,
Sən o saf eşqinlə ömrü vur başa.

624

Qismətin olarsa əzazil qadın,
Diriykən görərsən cəhənnəm odun.

625

Haramlıq kəsilsə nəfsinə hakim,
Əlac hakimdədir, axtarma həkim .

626

Dostları özünə düşmən eyləsən,
Təklənib bənzərsən yalquzağa sən.

627

Canın sağlamsa, sən ən varlısan,
Özünü dünyanın bəxtəvəri san.

628

Sən haqqı itirsən, haqqın bil, itər.
Çəkdiyın zəhmətin havayı gedər.

629

Tikəni könülsüz yemə, dərd verər,
Cəhənnəm odunu sənə göstərər.

630

Özgə əməyini itirsən əgər,
Qapını həmişə haqsızlıq döyər.

631

Çalış bir sənəti kamil öyrən sən,
Sənətkarı olsan, bil, dəfinəsən.

632

Namərdlik eyləyib dirənsən üzə,
Sonra peşman olub döyersən dizə.

İnqilab Nadirli

633

Tamahın qılıncdan olarsa iti.
Qablar yalamaqda ötərsən iti.

634

Heç kəsə, heç cürə borclu qalma sən,
Özünü hörmətdən məhrum edərsən.

635

Məxfi işlərini tut bir nəfərlə,
Yoxsa ki, sirlərin car olar elə.

636

“Gülüstan”, “Türkmənçay” ən ağır yara,
Dahisən onlara tapsan bir çara.

637

Aqilə etdirsən məcburi beyət,
Sənə nifrət edər bil ki, cəmiyyət.

638

Qüdrətli düşməne qalib gələrsən,
Əgər ondan mənən üstün olsan sən.

639

Seçdiyən peşənin vurğunu olsan,
Özünü sabahın sənətkarı san.

640

Yaradıb-yaşatsan sən bu həyatda,
Səni yaşadacaq daim həyat da.

641

İstəsən dövlətli olasan hər an,
Öyrən qazanmağı xərcləyən zaman.

642

Övlada tərbiyə verməsən əgər,
Millət əzab çəkər, gözün yaş tökər.

İnqilab Nadirli

643

Yaxşılara yaman demə, hayıfdı,
Yamanlara yaxşı demə, ayıbdı.

644

Maşını içkili idarə etsən,
Öncə kəfəni hazır eylə sən.

645

Qəfil bəd xəbərdən, çalış sarsılma,
Sağlam vücudunu sən oda salma.

646

Qan sorma, adına milçək desinlər,
Arı ol, zəhmətin barın yesinlər.

647

Ağılsız adamın dərini çəksən,
Cəfakeş ömründən əlini çək sən.

648

Ömrünü həsr etsən bir sənətə sən,
Əfəlsən, onu tam mənimsəməsən.

649

Özgə buzovunu bəsləsən əgər,
Çatın əldə qalar, gözün yaş tökər.

650

*Düşünüb, danışsan özgə dildə sən,
Öz ana dilini təhqir edərsən.*

651

Namərdi, nakəsi çağırma dayı,
Özün də olarsan onların tayı.

652

Xalqına, elinə sən olsan gərək,
Sənə məskən verər minlərlə ürək.

İnqilab Nadirli

653

Palaza bürünüb, el ilə sürün,
Sürünə bilməsən, cərgədən kürün.

654

Canlıya zülm etsən, əzazil insan!
Unutma, cəzanı verəcək zaman.

655

Naqisə əyilmə, qozbel olarsan,
Onun züyü ilə zurna çalarsan.

656

Başcı sənə etmək istəsə hücum,
Əvvəl ətrafını öyrədər ki, «Cum!»

657

Elmlə məşğul ol, uğur qazan sən,
Millət fayda görsün sənin elmindən.

658

Şeiri şah bilsən, nəsrî rəiyyət,
O zaman şeirə edərsən beyət.

659

İşini sevərək ürəkdən görsən,
Əməlin bəzəyər ömrünü bil, sən.

660

Namərd hesabına sayılsan kişi,
Səni tanıyarlardı eldə nakişi.

661

Rəqibini təhqir elətdirsən sən,
Vəzifən unutma, gedər əlindən.

662

Çətin günlərində gərəkdir sənə,
Qohumun, gərəksiz olsa da yenə.

İnqilab Nadirli

663

Haram tikə yesən, gözündən gələr,
Dostun məyus olar, düşmənin gülər.

664

Yanaraq yaşasan – sən yaşayırsan,
Yoxsa ki, özünü canlı meyit san.

665

Nəticə vermirsə əgər siyasət,
Səhvini araşdır, başqa yolla get.

666

Şəxsiyyət olubsa sənin ustadın,
Yerə vurma onun şərəfli adın.

667

Ağlın rəvac versə puluna əgər,
Əməlin ümməni, göyləri tikər.

668

Halal qazancına gəl haram qatma,
Çalış vicdanını tamaha satma.

669

Yaman yaxşılardan qədrini bilməz,
Yaxşılıq görəndə ürəyi gülməz.

670

Qıymazlıq həddini keçdiyi andan,
Xəsislik başlayır həmin zamandan.

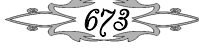
671

Dövrünün öz qayda-qanunları var,
Qanun harda şahsa, orda xalq udar.

672

Sübhədək çox işlər bil ki, olacaq,
Dünya boşalacaq, həm də dolacaq.

İnqilab Nadirli

Ulaq quyruğuna bağlasan atı,
Təhqir eyləyərsən canlı həyatı.

Əvvəlin gəlincə, gəlsə axırın,
Aləmə car olmaz sənin paxırın.

Sən, ey cangüdənsiz yaşamayan kəs!
Bu həyat səninçün deyilmi məhbəs?!

Təzadlar diyarı olarsa vətən,
Ağana çevrilər hər yoldan ötən.

**Verən də Allahdır, alan da Allah.
Buna şəkk eyləmə, belədir Vallah!**

678

Dənizin suyunu bilsən də sərın,
Həddını aşarsa verər zərərın.

679

Yad oğrunu tutmaq olsa da çətin,
Evin oğrusunu ziyada çətin.

680

Ölünü "dirildib", sağı yaşatsan,
Özünü həyatda daim yaşar san.

681

Ailə quranda buraxsan səhvi,
Ömrünə əcəlsiz gətirər məhvi.

682

Xəstəlik əlində qalsan nəəlac,
Bal, zeytun, sarımsaq eyləyəər əlac.

İnqilab Nadirli

683

İki qulağın var, bir dənə ağızın,
Çox eşit, az danış, gül açsın arzun.

684

Bəduğur qocaya kaftar deyirlər,
Onla üzleşənlər qəhər yeyirlər.

685

Avara adama sən salsan meyil,
Özün də olarsan avara, veyil.

686

Fanatı olduğun sən bir insanın,
Xəyanətin görsən, üzülər canın.

687

Yaltağı yetirən məkan, zaman var,
Dövrən da onlara çıxar havadar.

688

Hər kəsin öz şəxsi sirləri vardır,
Onlar bu dünyadan bir yadigardır.

689

O zaman özünü sən təmiz, pak san,
Bütün günahlardan xali olasan.

690

Nə ləqəb qazansan, özününkü san,
Daim o ləqəblə xatırlanarsan.

691

İradəli olsan, sevərlər səni,
Həm də sən seversən doğma vətəni.

692

Məktəb, xəstəxana tiksən əgər sən,
Xalqın nəzərindən düşməyəcəksən.

İnqilab Nadirli

693

Lovğalıq eyləmə, məğlub olarsan,
Sadə insanlardan geri qalarsan.

694

Hər bir xəstəlikdən canda iz qalır,
Sonra da o izlər canını alır.

695

Yazığın gəlməsin sənin o kəsə,
Cinayət törədib, eyləyib nəsə.

696

Borcunu vaxtında qaytarar kişi,
Yaxşılığı qanmaz nadan, nakişi.

697

Saxta xətir üçün girmə min dona,
Axmaq adam kimi baxarlar sana.

698

Qısqanlıq özü də bir xəstəlikdir,
İfrata varanı o bədbəxt edir.

699

Çəkdiyin zəhmətin getsə hədəyə,
Sabahını düşün, batma kədəyə.

700

***Vəzifə düşkünü olan insana
Nə vətən, nə millət, nə dost, nə ana.***

701

Sən elə bir ömür sür ki, həyatda,
Əziz xatirətək qalasan yadda.

702

Ah-nalə üstündə qurulsa taxt-tac,
Gec-tez hörümçəyə olacaq möhtac.

İnqilab Nadirli

703

Düşmən qarşısında çalış tənlimə,
Ən əfəlinə belə sən zəif demə.

704

Hikmətli sözlərdən qidalan ki, sən,
Həyat yollarında büdrəməyəsen.

705

Əgər səbəb yoxsa, nəticə də yox,
Səbəbsiz nəticə gəl axtarma çox.

706

Yollar çək, körpü sal, bu, savab işdir,
Bunlar qayən olsa, yerin behiştir.

707

Aqili gəl sorma nadandan, zahid,
Nadan sevincinə olarsan şahid.

708

Çalış, yıxılana yaxşılıq elə,
Sənin bu əməlin nur saçsın elə.

709

Meşənin ağası olarsa tülkü,
Şir də çəkə bilməz o deyən yükü.

710

Qoyuna da yemi sən artıq versən,
Bunun əzabını özün çəkərsən.

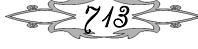
711

Dəyərli insanın izi silinməz,
Qədir bilməyənin qədri bilinməz.

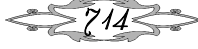
712

Təmizlik olarsa həyat vərdişin,
Həkimə, hakimə düşməz bir işin.

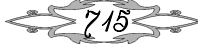
İnqilab Nadirli

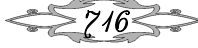
Kimşə qara yaxsa təmiz adına,
İstər ki, qızınsın sənin oduna.

 m   ilə yemə, qorx, bo ularsan,
Qaşıq ilə ye ki, yey s n asan.

Bəxtin ŐeŐ g tirŐ , qurdun ulasa,
Q ddar d Őm nin də batacaq yasa.

Nan cib gələrsə ölkə baŐına,
Haram qatdıracaq xalqın aŐına.

Ő xsiyy t tarixə qovuşduğu an,
Tarixə  vvrilib, qalır o zaman.

718

Arxasız özünü dayaqsız sanır,
Bəzən, arxalının oduna yanır.

719

Övladı öldürsə əgər atanı,
Öyrən genlərini, onları tanı.

720

Nə dosta möhtac ol, nə də düşməne,
Kimsə həqarətlə baxmasın sənə.

721

Dünənki düşmənin bu gün dost desə,
İnanma sən ona, burda var nəşə.

722

Layiqli qiymət ver hər bir insana,
Yoxsa, vicdan səni yığacaq cana.

İnqilab Nadirli

723

Heç kimə, heç bir vaxt qəsd eləmə sən,
Eyləsən, bu qisas alınar səndən.

724

Çalış xəsis olma, səxavətli ol,
Qəderini bil ki, qəlblərdə yurd sal.

725

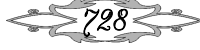
Alçaq yalan deyib, gözə düz baxar,
Bu, imkansız mərdi yandırıb, yaxar.

726

Nadanın əlinə keçərsə taxt-tac,
Mərdlər namərdlərə qalarlar möhtac.

727

Özgə süfrəsində qalarsa gözün,
Tamah əzabını çəkərsən özün.

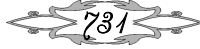
Öncədən gülənlər kamını bölər,
Qaliblər axırda sevincdən gülər.

Enmək asan, qalxmaq isə çətindi,
Bu ehkamı dərk eyləyən mətindi.

Sıqarın düşkünə olsan əgər sən,
Özünə, özgəyə bil ki, düşmənsən.

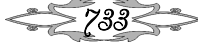

Alova çevrilsə xalqın nifrəti,
Yandırar, məhv edər mütləqiyyəti.

Namusu, vicdanı itirən bir kəs,
Hər cür alçaqlığa gedər o nakəs.

İnqilab Nadirli

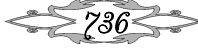
Eşqə Tanrın kimi eyləsən səcdə,
Onun dərgahında gələrsən vəcdə.

Sənə dost deyəni sən yaxşı sına,
Həqiqi dost denən ən yaxşısına.

Təmənnalı dostluq sonacan getməz,
Həqiqi dost isə təmənnə güdməz.

Yaltaqla dost olma, yaltaq olarsan,
Yaramaz insantək yadda qalarsan.

Xalqın tarixini bilməyən bir kəs,
Özgə tarixləri dərk edə bilməz.

738

İfritə adamdan həzar, min həzar,
Ona yaxın olsan taparsan azar.

739

Suçluya suçunu əgər anlatsan,
Özünü xeyirxah bir iş görmüş san.

740

Elə bir ixtisas seç ki, həyatda,
Hər zaman yetişsin dada qoy o da.

741

Şah olmaz qoyundan, çaqqaldan, qurddan,
Onlar pələng deyil, çıxarma yaddan.

742

Sərkərdə işində olarsa naşı,
Düşmən gülləsinə tuş gələr başı.

İnqilab Nadirli

743

Çalış yardımçı ol sən elə kəsə,
Günahı olmadan düşüb məhbəsə.

744

Yaramaz adamdan uzaq ol ki, sən,
Yaxşılarla dostluq edə biləsən.

745

Hər fəslin işini görsən vaxtında,
Qızıldan bəzənər sənin taxtın da.

746

Ruhun tərk edəndə bir gün bədəni,
Yaxşı əməllərin yaşadar səni.

747

Son günə saxlasan vəsiyyətini,
Qohumlar çəkəcək əziyyətini.

748

Bəxt üzünə gülməsə nə əvvəldə, nə sonda,
Bədheybətə dönərsən eybəcər bir fasonda.

749

Yaxın qohumun - oğlun, qızındır yalnız,
Yeznədən oğul olmaz, gəlindən də qız.

750

*Arvadın pisdır boşa, başını vurma daşa,
Özünə bab xanım tap, ömrü onla vur başa.*

751

Bilsən ədəbiyyatı, həm riyaziyyatı,
Dərindən dərk edərsən, bu sirli həyatı.

752

Çəkərsən cəfasını, görərsən səfasını,
Gördünsə səfasını, onda çək cəfasını.

İnqilab Nadirli

753

Haqqın ağzını yumsan, bil, ağzını yumarlar,
Sən bunu da qanmasan, onda sənə cumarlar.

754

Söysən, söyərlər səni, döysən, döyərlər səni,
Çalış əymə kimsəni, əysən, əyərlər səni.

755

Sənə pislik edənə, çalış yaxşılıq eylə,
Bunu nadan qanmasa, ona "Əlvida!"- söylə.

756

Qəlbin xain olarsa, işlərin düz gətirməz,
Saldığın ömür bağı həyat gülü bitirməz.

757

Aza qane olarsan, qalanın dostun yeyər,
Gələcək nəsillərə bu adətdən dərs deyər.

758

Ağa olma qanmaza, sən qanana nöker ol,
Qədir bilən yanında şərəfətli bir ad al.

759

Yolda tutduğun dostdan, sənə sadıq dost olmaz,
Çətinə düşən kimi qaçar, yanında qalmaz.

760

Nadan çıxarsa ərin, onu düzgün yola çək,
Bu nəticə verməsə, ondan ayrılmaq gərək.

761

Hamı nifrət edənə, sən də nifrət etməsən,
Onun tayı olarsan, bu həyatda bil ki, sən.

762

Nadir istedadlıya Tanrı əgər olsa yar,
Köhnə dünya içində yeni dünya yaradar.

İnqilab Nadirli

763

Zülmətə nur çilə sən, zillətə də ver nicat,
İnsanlığın ən yüksək zirvəsinə ucal, çat.

764

Dövrən səni güldürsə, heç zaman ağlatmasa,
Əbədi düşmənlərin, bil ki, batarlar yasa.

765

Dedilər ki, sənə dostdur düşməninin düşməni,
Dedim:-Əbədi düşmənsə heç vaxt bilməz dost məni.

766

Doğmaları əzizləmə, onlar əzizdir sənə,
Dahiləri əziz tut ki, şan- şöhrətdir vətənə.

767

Keçmişlərə qara yaxma, yoxsa üzün olar qara,
Yaxşılara yaxşı de ki, çəkməsinlər səni dara.

162

768

Haram varın haramındır, halal varın halalındır,
Halalıysa haram etsən, murdar payın, it yalıdır.

769

Sən dünənə güllə atsan, sabahına top atarlar,
Niyətinə belə çatsan, səni od da bil, çatarlar.

770

***Beşiyimdir! Həyatımdır! Cənnətimdir! Bil, Mənim,-
Vətənimdir! Vətənimdir! Vətənimdir! Vətənim!!!***

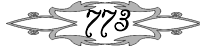
Natıca

Hikmətdən yoğrulmuş bu, bir kitabdır,—
Bəşərə, xilqətə ithaf, xitabdır.

Oxu bu kitabı, artsın kamalın,
Xeyirxah əməllər olsun amalın.

Müdrilər yaradır hikmətləri, bil,
Dərin təfəkkürlə o, olur hasil.

Sözlərdən xəzinə yaratdım ki, mən,
Nasillər dərs alsın bu əsərimdən.

Hər bir kəs özünü axtarsa harda,-
Başqa yerdə deyil, tapacaq burda.

Hikmətləri Nizami gətirmiş bu cahana,
İnqilab qələmilə o da yetişdi sona.

**Yeddiilər sehrinin seyrinə daldım,
Bu şah əsərimlə qələbə çaldım.**

Epiloq

Həyat bizə dərs verən bir məktəbdir əzəldən,
Qələmim ilham aldı “Söz” adlı bir gözəldən.
Süzgəcimdən keçirdim bir İnsanın ömrünü,
Söz fırçamla bəzədim hər anını, gününü.
Vicdanımın gözüylə baxmışam bu həyata,
İstəmişəm sözlərim yol salsın kainata.
Həyat sınaqlarından mən çıxmışam ər kimi,
Haqq-ədalət yolunda dayanmışam nər kimi.
Xeyirin cihadında şimşək kimi çaxmışam,
Nadanları odumla yandırmışam, yaxmışam.
Mən haqdan yoğrulmuşam, sözdür sərvətim
mənim.

Sözlərimlə bəzəndi bağım, bağçam, çəmənim.
Əməllərim ömrümə yelkən olub əzəldən,
Zövq almışam həyatdan, şeir, sənət, qəzəldən.
Həyatın hər üzünü gözlərimlə görmüşəm,
Ömrümün hər anına sözdən çələng
hörmüşəm.

Çevirdim ki, hikmətə bu həyat dərslərimi,
Nəsillərə bəxş edim öz dürlü əsərimi.
Yaratdım inciləri, aqil ondan dərs alsın,

Hikmətli dünyam

Biganənin qəlbinə Günəştək işıq salsın.
Zənn edirəm, sözlərim yaddaşlarda qalacaq,
Hər kəsə örnək olub, qəblərdə yurd salacaq.
Hikmətlərim sehr ilə el-obanı dolaşır,
Ölkə, millət tanımır, sərhədləri o, aşır.
Qarşısına çıxarsa xəbis, murdar insanlar,
Ona qiymət verəcək məhək daşlı zamanlar.
Həyat sınaqlarından o mərdanə çıxacaq,
Haqqa xilaf çıxanı, nadanları sıxacaq.
Bu əsəri yazmasam, arzum nakam qalardı,
Qəlbimi oxlar dələr, amalım məhv olardı.
Hər şeydən ən qiymətli bilirəm mən sözləri,
Qollara qüvvət verir, nurlandırır gözləri.
Tanrının vəhyi ilə söz ümmanı yaratdım,
Şükr edirəm Allaha arzu, murada çatdım.
Bu ümmandan kim içsə, Tanrım ona yar olar,
Xalqına örnək olub, tarixlərdə yurd salar.
Bu "Hikmətli dünyam"ı yazıb-yaratdım ki, mən,
Gələcək nəsillərə Ərməğan olsun məndən!..

İNQİLAB NADİRLİ

Hikmətli dünyam

Müəllif:
www.nadirli.az
e-poçtu: inqilabnadirli@gmail.com
Tel.: (055) 222 59 23

Mətbəənin direktoru: *Elman Qasimov*
Dizayner: *Mətanət Əliqızı*
Rəssam: *Elmira Qoşqiyeva*

Çapa imzalanmışdır: 24.02.2013
Formatı 70x100 1/32. Həcmi 5,25 ç.v.
Sifariş №307. Tiraj 500.

«Zərdabi LTD» MMC
Nəşriyyat Poliqrafiya müəssisəsi
☎ iş (012) 514-73-73,
mob. (050, 055) 344 76 01
e-poçtu: zerdabi_em@mail.ru